

Nucli de Pujalt

Pujalt

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Pujalt

Coordenades:

Latitud: 41.7171
Longitud: 1.42087
UTM Est (X): 368641
UTM Nord (Y): 4619572

Classificació

Número de fitxa 08176 - 112
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XI-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris

Fitxes associades:

[Castell de Pujalt](#)

[Portal i murs de la Vila](#)

[Capella de la Puríssima Concepció](#)

[Capella de Sant Ponç](#)

[Arc de passatge del carrer de les Voltes](#)

[Antic Ajuntament](#)

[Creu de terme de Pujalt](#)

[Festa Major de Pujalt](#)

Autoria de la fitxa Dídac Pàmies i Marta Lloret

Descripció

Pujalt és una vila closa que va néixer a partir del seu castell, les restes del qual encara es conserven a la part més alta del poble. Dins del conjunt castral hi havia la capella de Sant Ponç, les restes de la qual encara es conserven. El nucli va créixer vers el sud de forma circular, amb els carrers Major, del Call i de Dalt com a principals. Aquests carrers conflüen a la placeta de Dalt i comunicaven entre sí amb carrers com el de les Voltes. De la vila closa encara en queda el portal de Baix, situat entre Cal Franquesa i la capella gòtica de la Concepció. L'església parroquial de Sant Andreu de Pujalt, d'origen romànic, estava fora muralles. En època moderna es van construir la majoria de cases conservades fins l'actualitat, tot i que darrerament algunes han estat enderrocades o reconstruïdes. El creixement fora muralles no es va fer fins la segona meitat del segle XX, amb nous carrers com el de Sant Andreu o el de la Mota.

Història

A principi del segle XI Pujalt era una possessió del comtat de Cerdanya, que passà al comtat de Barcelona al segle XIII quan el comte Bernat morí sense successió. En aquest període n'eren castlans els Pujalt, entre els que destaca Ramon de Pujalt, conseller del comte de Barcelona. Al fogatge de 1358 encara hi consta Pujalt com un lloc reial, però en el de 1370 es troba en mans de Francesc Bertran, ciutadà de Barcelona. L'any 1375 Pere el Cerimoniós va erigir el comtat de Cardona i hi va incloure el castell de Pujalt. Durant aquest llarg període Pujalt obtingué alguns privilegis com per exemple la creació d'un mercat setmanal els dimarts (1376) o el permís per edificar una capella a l'interior del recinte emmurallat (1399). Va pertànyer als Cardona fins a l'extinció dels dominis senyorials al segle XIX. Durant la guerra civil espanyola el municipi fou un enclavament important ja que s'hi instal·là la Base d'Instrucció Militar del XVIIIè Cos de l'Exèrcit Popular de la República (març de 1938-gener de 1939), el qual comportà enormes canvis a la vila, convertint edificis privats en serveis públics com escoles i hospitals; o convertint l'església de Sant Andreu en una sala d'esbarjo/bar anomenada El Hogar del Soldado.

Bibliografia

- CATALÀ, P. (1990). Els Castells Catalans. Vol 1. Barcelona: Rafel Dalmau.
- CLOSA, F. (2004). "La Base d'instrucció de l'exèrcit republicà a Pujalt : 1938-1939", dins Revista d'Igualada, núm. 18, p. 22-37.
- COLETAS, A. (2007). Recuperem la memòria històrica de Pujalt. [Manresa: l'autora]
- GAVÍN I BARCELÓ, JM. (1984). Inventari d'esglésies. Anoià, Conca de Barberà. Vol. 16. Arxiu Gavín. Valldoreix.
- L'Anoià en viu. Viu el turisme: guia comarcal. Any 2007. Àrea de Turisme del Consell Comarcal. Igualada
- LLACUNA, P.; MASCÓ, T. (1995). Rutes per l'Anoià: història i art. Publicacions Anoià.
- PASCUAL, S. (2009). "Actuacions arqueològiques a la Base d'Instrucció Militar del XVIIIè Cos de l'Exèrcit Popular de la República (campanyes 2005, 2006 i 2007) Pujalt (Anoià)", dins Miscel·lània Aqualatensia, núm. 13. Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada / Rafael Dalmau editors.
- PEIDRÓ, E.; REIG, J. (1994). Arquitectura religiosa romànica de la Comarca de l'Anoià. Unió Excursionista de Catalunya. Barcelona.
- PLADEVALL, A. [coord.] (1997). Inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya. L'Anoià. Direcció General del Patrimoni Cultural.

PLADEVALL, A. Dir. (1992). Catalunya romànica. El Penedès, l'Anoia. Vol XIX. Enciclopèdia catalana. Barcelona.

